

V rámci inspekční činnosti Česká školní inspekce zejména:

- a) získává a analyzuje informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sleduje a hodnotí efektivnost vzdělávací soustavy,
- b) zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů a akreditovaných vzdělávacích programů,
- c) zjišťuje a hodnotí naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem,
- d) vykonává kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb,
- e) vykonává veřejnosprávní kontrolu využívání finančních prostředků státního rozpočtu.

Dále poskytuje Česká školní inspekce součinnost při komisionálním přezkoušení žáků nebo při jejich opravné zkoušce, součinnost krajskému úřadu v rámci řízení o přezkumu průběhu a výsledků závěrečné zkoušky (v učebních oborech), maturitní zkoušky, absolutoria (např. u konzervatoří) či obhajoby absolventské práce.

Inspekční činnost se provádí také na základě podnětů, stížností a petic, které svým obsahem spadají do působnosti České školní inspekce. V případě inspekční činnosti konané na základě stížnosti prošetřuje Česká školní inspekce jednotlivá tvrzení uvedená ve stížnosti, která jsou v její kompetenci, a výsledek šetření předává zřizovateli školy k dalšímu řízení. Šetření stížností, podnětů a petic není realizováno v inspekčních cyklech, jako v případě komplexní hodnotící činnosti, ale vždy ad hoc po přijetí příslušného podnětu, stížnosti či petice.

Inspekční činnost je realizována také na základě žádosti za účelem přiznání dotací soukromým školám a školským zařízením, přičemž výsledek hodnotící a kontrolní činnosti České školní inspekce ovlivňuje výši této dotace.

Česká školní inspekce také zajišťuje sběr údajů o tzv. školních úrazech (shromažďování údajů ze záznamů o úrazech zasílaných v podobě elektronických formulářů) a vykonává i další činnosti na základě školského zákona a prováděcích právních předpisů.

Inspekční a kontrolní činnost je vykonávána zejména ve formě šetření na místě, dále pak formou inspekčního elektronického zjišťování (vyplnění elektronického dotazníku v informačním systému České školní inspekce) nebo zjišťování výsledků žáků prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování.

Při hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb vychází Česká školní inspekce ze zásad a cílů vzdělávání stanovených školským zákonem, přičemž základním kritériem hodnocení je zejména účinnost podpory rozvoje osobnosti dítěte, žáka a studenta a dosahování cílů vzdělávání ze strany škol a školských zařízení.